

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

PROIECT METROPOLITAN - fișa sinteză

(Acest formular nu constituie o cerere de finanțare și nu va face obiectul unei evaluări formale pe baza criteriilor de selecție. Scopul acestui formular este de a demonstra, într-o succesiune logică, potențialul proiectului de contribui la rezultatele Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020).

Denumirea instituției solicitante:	Federația Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România - FZMAUR
Persoană de contact (inclusiv date de contact):	Paul Adrian PECE
Denumire/tip de instituții partenere :	Asociația pentru Mobilitate Metropolitană- AMM
Titlul proiect:	METROPOLITAN- Politica publică alternativă la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România.
Valoarea totală estimată a proiectului:	987.628 lei
Durata estimată a proiectului:	16 luni
Zona geografică vizată de proiect:	Proiectul va viza întregul teritoriu al României.

1. Proiectul propus contribuie la atingerea obiectivului specific al programului, respectiv:

OS 1.1. Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri, în concordanță cu SCAP

(vă rugăm să detaliați în ce fel proiectul depus contribuie la atingerea acestui obiectiv specific)

Elaborarea unei politici publice alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România va contribui la o îmbunătățire a legislației în domeniu, la o corelare a legislației în domeniu cu legea cadru privind serviciile comunitare de utilități publice (Legea nr. 51/2006) și cu legislația auxiliară, precum și la o armonizare cu legislația europeană privind serviciile publice de transport (Regulamentul (CE) nr. 1370/2007).

Instruirea unui grup format din 40 de persoane în domeniul managementului în transporturi

va contribui la optimizarea proceselor decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri prin pregătirea persoanelor cu responsabilități în domeniu pentru dezvoltarea competențelor specifice transportului public.

Persoanele instruite vor participa la definirea propunerii alternative la politicile publice din domeniu și vor putea aplica competențele dobândite în cadrul autorităților locale competente în domeniul transportului public, în vederea elaborării politicilor și strategiilor locale și metropolitane privind dezvoltarea și modernizarea serviciului de transport public. Pe termen mediu și lung.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

A) Analiza situației existente a transportului public local și metropolitan de călători la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ. Studiul va fi realizat de către partenerul Asociația pentru Mobilitate Metropolitană, având în vedere experiența acestuia în domeniu și va prezenta starea actuală a serviciului de transport public local și metropolitan de călători și a problemelor existente în cadrul a 20 de localități relevante, constituind un punct de pornire pentru elaborarea politicii publice alternative în domeniu.

B) Instruirea grupului țintă în domeniul management în transporturi. Scopul instruirii grupului țintă format dintr-un număr de 40 de persoane persoane, care au atribuții, direct sau indirect, în domeniul transportului public local și/sau metropolitan de călători, este de a le crește competențele în planificarea/gestionarea/monitorizarea serviciului public de transport local și metropolitan de călători și de a-și îmbunătăți capacitatea de a formula și promova propuneri de politici publice alternative la politicile publice inițiate de Guvernul României în domeniu.

C) Elaborarea unei Politici publice alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România. Politica publică alternativă va încerca să rezolve o serie de probleme identificate la nivelul transportului public local și metropolitan de călători, precum și de necorelări legislative identificate. De asemenea Politica publică va lua în considerare prevederile H.G. 775 privind REGULAMENTUL din 14 iulie 2005 privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, după următorul model:

1. Care este problema care trebuie rezolvată prin politica publică?

Extinderea transportului de tip metropolitan, în condițiile în care există doar 4 municipii reședință de județ cu statut de pol de creștere sau pol de dezvoltare (Cluj Napoca, Timișoara, Oradea, Baia Mare) care au transport metropolitan (10% din total 39)

2. Denumirea politicii publice

Politica de transport public local și metropolitan la nivelul municipiilor reședință de județ

3. Scopul politicii publice

Creșterea calității serviciilor de transport public la nivelul municipiilor reședință de județ

4. Obiectiv general

Îmbunătățirea reglementărilor specifice transportului public local și metropolitan

Obiective specifice

□ modificarea Legii 92/2007 privind serviciile de transport public local

- promovarea unei legi speciale care să reglementeze activitatea A.D.I- uri de tip zonă metropolitană și/sau de transport
- modificarea legislației specifice a operatorilor de transport metropolitan
- modificarea Strategiei de Transport Durabil 2030 și actualizarea acesteia cu o componentă privind dezvoltarea transportului metropolitan

5. Beneficiarii politicii publice

Direcții: Utilizatorii serviciilor de transport public, respectiv cetățenii din municipiile reședință de județ și zonele metropolitane ale acestora

Indirecți:

- Mediul economic
- Operatorii de transport public
 - A.D.I.-urile de transport, ADI-uri de tip zonă metropolitană
- Ministerele de resort (MDRAP, Ministerul Transporturilor)

6. Modalitățile de elaborare a Politicii Publice Alternative

- organizarea unor seminarii tematice regionale (culegere informații)
- analiza situației existente privind transportul public metropolitan
- analiza legislației în domeniul transportului public
- consultarea actorilor implicați (stakeholderi), respectiv:
 - Municipii reședință de județ
 - Operatori de transport
 - A.D.I.-uri (de transport și zone metropolitane)
 - Ministere (Ministerul Transporturilor, MDRAP)
 - ONG-uri (URTP, AMM, FZMAUR)

2. Care este schimbarea pe care proiectul dorește să o aducă?

(Prezentați pe scurt rezultatele pe care proiectul propus intenționează să le atingă și cum acestea vor contribui la rezultatele OS 1.1 din prezenta cerere de proiecte, așa cum sunt ele menționate în ghidul solicitantului.)

Rezultate așteptate:

1. Conferința de deschidere a proiectului;
2. Constituirea grupului țintă format din 40 de persoane desemnate de ADI-uri.
3. Organizarea a 4 seminarii tematice privind transportul public local și metropolitan de călători. Acest rezultat va duce la o capacitate crescută a FZMAUR și AMM de a se implica în formularea și promovarea de propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportul public local și metropolitan. Concluziile seminariilor vor fi luate în considerare la realizarea politicii publice alternative în domeniu;
4. Studiu privind analiza situației existente a transportului public local și metropolitan de călători la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ;
5. Persoane instruite prin cursul de specialitate în domeniul management în transporturi. Un grup țintă de 40 de persoane din cadrul ADI-urilor de tip metropolitan constituite la nivelul municipiilor cu statut de pol creștere/pol de dezvoltare/reședință de județ vor fi instruite în domeniul management în transporturi.
6. Politică publică alternativă în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România elaborată;
7. Conferința finală pentru prezentarea politicii publice alternative;
8. Anunțuri de presă (4 pentru fiecare seminar și 1 pentru conferința finală);
9. Materiale de promovare a proiectului;
10. Conferința de închidere a proiectului;
11. Auditul proiectului.

3. Cum propune proiectul să realizeze schimbarea anticipată?

(Pentru fiecare rezultat pe care proiectul își propune să îl atingă și care a fost menționat la punctul 2, enumerați principalele activități precum și o descriere concisă a acestora.)

Activități proiect:

- Management de proiect - activitate obligatorie POCA;

1. În vederea realizării conferinței de deschidere a proiectului, vor fi realizate activități de informare și publicitate, activități obligatorii POCA;
2. Pentru constituirea grupului țintă, FZMAUR va trimite o adresă către fiecare ADI din cadrul celor 20 de poli, prin care va solicita desemnarea/ recomandarea a două persoane/pol, implicate, direct sau indirect, în domeniul transportului public local și/sau metropolitan de călători. Recomandările și CV-urile acestor persoane vor sta la baza selecției grupului țintă. La constituirea și selecția persoanelor pentru grupul țintă va participa și AMM.

3. Vor fi organizate 4 seminarii regionale pe tema transportului public local și metropolitan de călători. În cadrul seminariilor vor participa cele 40 de persoane din grupul țintă. În cadrul seminariilor va participa și AMM, prin expertiza tehnică pe care o are în domeniul transportului public, și va avea atribuții în organizarea seminariilor.

O activitate în cadrul seminariilor va fi și implementarea principiilor orizontale Dezvoltare durabilă, Egalitate de șanse și nediscriminare egalitate de gen - activitate obligatorie POCA.

Aceste seminarii vor avea loc în următoarele locații:

-Oradea

-Cluj Napoca

-Constanța

-Brașov

4. Realizarea Studiului privind analiza situației existente a transportului public local și metropolitan de călători la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ, va fi efectuat de către doi experți din cadrul AMM, desemnați în acest scop;

5. Organizarea cursului de specialitate în domeniul management în transporturi se va face pe durata a 5 zile. La acest curs vor participa cele 40 de persoane din grupul țintă. Vor fi achiziționate servicii de specialitate;

6. Activitatea principală va consta în elaborarea politicii publice alternative la politicile publice inițiate de Guvern în domeniul transportului public local și metropolitan de călători. Realizarea politicii publice va fi efectuată de către o firmă de consultanță specializată. Va fi realizată o procedură de achiziție. La elaborarea politicii publice vor fi luate în considerare și concluziile celor 4 seminarii tematice privind transportul public local și metropolitan;

7. Organizarea conferinței finale pentru prezentarea politicii publice alternative va avea loc în București, la care vor participa cele 40 de persoane din grupul țintă. La conferința finală va participa și AMM care va avea atribuții în organizarea conferinței;

8. Vor fi derulate activități de informare și publicitate a proiectului prin realizarea a 5 anunțuri/comunicate de presă (4 pentru fiecare seminar și 1 pentru conferința finală);

9. Tot pentru efectuarea activității de informare și publicitate, vor fi realizate materiale de promovare (1.000 broșuri + 10.000 plinte + 100 afișe + 100 CD-uri);

10. Conferința de închidere a proiectului va fi constitui activitate de informare și publicitate;

11. Auditului proiectului va fi realizată de către un auditor autorizat conform legii, al cărui servicii vor fi achiziționate.

4. Indicatori de realizare ai programului și ținte

(Identificați indicatorul/ii de realizare din program care vor fi utilizați pentru a măsura intervențiile descrise mai sus, inclusiv o estimare a țintei)

Indicatori de program:

- 2 ONG-uri (FZMAUR + AMM) sprijinite pentru a-și îmbunătăți capacitatea de a formula și promova propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern;

- 40 de persoane din cadrul membrilor FZMAUR care participă la activități de formare și instruire;
- 2 ONG-uri (FZMAUR și AMM) care au formulat și promovat propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern.

Indicatori de proiect:

- 1 conferință de deschidere a proiectului;
- 40 de persoane care vor face parte din grupul țintă;
- 2 ONG-uri (FZMAUR + AMM) sprijinite pentru a-și îmbunătăți capacitatea de a formula și promova propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern, prin organizarea a 4 seminarii organizate la nivel regional și o conferință la nivel național;
- 1 Studiu privind analiza situației existente a transportului public local și metropolitan de călători la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ;
- 40 persoane din cadrul ADI-urilor de tip metropolitan constituite la nivelul municipiilor cu statut de poli creștere/pol de dezvoltare/reședință de județ vor fi instruite în domeniu management în transporturi;
- 1 politică publică alternativă în domeniul transportului public local și metropolitan de călători din România elaborată;
- 1 conferință finală pentru prezentarea politicii publice alternative;
- 5 anunțuri/comunicate de presă cu ocazia seminariilor regionale și a conferinței naționale (4 pentru fiecare seminar și 1 pentru conferința finală);
- materiale promovare a proiectului distribuite;
 - 1.000 broșuri
 - 10.000 pliante
 - 100 afișe
 - 100 CD-uri
- 1 conferință de închidere a proiectului,
- auditul proiectului.

5. Maniera în care proiectul propus se încadrează în documentele strategice naționale

(Enumerați obiectivele generale și specifice, precum și acțiunile din Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014 - 2020, anexa 3¹, sau după caz, măsurile privind dezvoltarea capacității administrative din condiționalitățile ex-ante enumerate în Acordul de parteneriat pentru România 2014 - 2020 sau în cadrul fiecărui program operațional la care proiectul propus de instituția dumneavoastră contribuie.)

¹ Aprobata prin H.G. nr 909/2014.

1. Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014 - 2020

Obiectiv general II.: Implementarea unui management performant în administrația publică.

Obiectiv specific II.1.: Creșterea coerenței, eficienței, predictibilității și transparenței procesului decizional în administrația publică.

II.1.6. Dezvoltarea capacității societății civile, mediului academic și altor parteneri sociali relevanți (sindicate, patronate etc.) de a susține și promova reforma administrației publice

- Dezvoltarea de acțiuni de formulare și promovare de propuneri alternative la politicile publice inițiate de Guvern.

Obiectiv general IV:

Consolidarea capacității administrației publice de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice

Obiectiv specific:

Creșterea calității și accesului la serviciile publice prin eficientizarea costurilor și reducerea timpilor de furnizare a serviciilor publice

- stabilirea standardelor de calitate și de cost-întărirea capacității autorităților administrației publice locale pentru furnizarea serviciilor publice la standarde (elaborarea de studii, analize, mecanisme și proceduri, formarea personalului implicat);

- dezvoltarea culturii manageriale în instituțiile și autoritățile care furnizează servicii publice-persoane formate în domeniul managementului serviciilor publice;

- îmbunătățirea accesului beneficiarilor la serviciile publice-dezvoltarea de instrumente în vederea creșterii asumării responsabilității la nivelul instituțiilor publice care furnizează serviciile publice (manuale/ghiduri/ carte ale servicii publice elaborate și diseminate);

6. Grupurile țintă vizate

(Identificați grupurile țintă vizate de proiectul propus, conform ghidului solicitantului.)

Grup țintă vizat de proiect:

- persoanele desemnate de ADI-urile de tip metropolitan constituite la nivelul municipiilor cu statut de pol de creștere/dezvoltare/reședință de județ, 2 persoane/ADI, un număr total de 40 de persoane;

Persoanele desemnate vor avea atribuții în planificarea/gestionarea/monitorizarea serviciului de transport public local și metropolitan și vor asigura conlucrarea dintre cetățeni - UAT-uri - ADI-uri - Operator transport;

Aceste persoane vor participa la definirea propunerii alternative la politicile publice din domeniu, reprezentând un grup consultativ ce va sprijini experții/ consultanții contractați.

7. Identificarea problemelor la nivelul grupului țintă

(Pentru fiecare grup țintă prezentat anterior, identificați principalele probleme care determină nevoia pentru proiectul propus)

Probleme existente la nivelul grupului țintă:

-Competențe scăzute ale funcționarilor din ADI-urile de tip metropolitan în planificarea/ gestionarea/ monitorizarea serviciului public de transport local și metropolitan;

-Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030 este deficitară în dezvoltarea transportului public local și metropolitan de călători (a se vedea

http://mt.ro/web14/documente/strategie/strategii_sectoriale/strategie_dezvoltare_durabila_noua_ultima_forma.pdf, pag. 29);

- Legislația din domeniul transportului public local și metropolitan și legislația auxiliară este confuză și necoroborată/necorelată.

În urma unei analize, prezentăm cu titlu de exemplu formulări confuze și necorelări legislative:

Un exemplu este cel al exceptării emiterii bonuri fiscale de către operatorii de transport public. Astfel, prin art. 2 lit. c) din OUG nr. 28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza aparate de marcat electronice, se exceptează de la obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale și emiterii bonurilor fiscale, încasările efectuate din activități de transport public de călători în interiorul unei localități pe bază de bilete sau abonamente tipărite conform legii, dar nu instituie aceeași excepție și în cazul transportului public în interiorul unei zone metropolitane.

Potrivit definiției din art. 1 lit. j) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, zona metropolitană reprezintă asociația de dezvoltare intercomunitară constituită pe bază de parteneriat între capitala României sau municipiile de rangul I ori municipiile reședință de județ și unitățile administrativ-teritoriale aflate în zona imediată.

Mai mult decât atât, potrivit art. 4 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, este considerat serviciu de transport public local de persoane prin curse regulate transportul public care se efectuează pe raza administrativ-teritorială a zonei metropolitane.

Potrivit prevederilor art. 3 pct. 38 din O.G. 27/2011 privind transporturile rutiere, traseele dintr-o asociație de dezvoltare intercomunitară având ca obiect transportul rutier public de persoane prin servicii regulate sunt considerate trasee locale, iar conform pct. 48 din același articol, transportul rutier public de persoane prin servicii regulate efectuat în interiorul unei localități, precum și în limitele unei asociații de dezvoltare intercomunitare este transport rutier local de persoane.

Un alt exemplu este cel al exceptării de la plata tarifului de utilizare pe rețeaua de drumuri naționale din România a vehiculelor folosite exclusiv în transportul public local de persoane prin servicii regulate pe raza teritorial-administrativă a unei localități.

Astfel, potrivit prevederilor art. 3 alin. 1 lit. d) sunt exceptate de la plata tarifului de utilizare pe rețeaua de drumuri naționale din România a vehiculelor folosite exclusiv în transportul public local de persoane prin servicii regulate pe raza teritorial-administrativă a unei localități, și nu și pe raza teritorial-administrativă a unei zone metropolitane.

De asemenea, legislația secundară în domeniul transportului public privind modalitatea de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local (Norme cadru privind modalitatea de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local aprobate prin Ordinul A.N.R.S.C. nr. 263/2007) nu sunt corelate cu legislația națională în domeniul achizițiilor publice (O.U.G. nr. 34/2006 și proiectele de lege privind achizițiile publice clasice, achizițiile sectoriale și concesiunile de servicii publice aflate în dezbatere publică, linkuri http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiecteachizitii/Lege_achizitii_publice_12112015_ANAP.pdf și http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/proiecteachizitii/Lege_privind_achizitiile_sectoriale_12112015_ANAP.pdf) și cu Directivele europene în domeniul achizițiilor publice;

- Legislația națională specifică în domeniul transportului public local (Legea nr. 92/2007 și legislația secundară) nu este corelată cu legislația națională din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice (Legea nr. 51/2006);

- Legislația națională din domeniul transportului public local nu este corelată cu cea europeană în domeniul transporturilor (Regulamentul (CE) nr. 1370/2007). Mai mult decât atât, Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 prin art. 8 alin. 2, instituie o perioadă de tranziție până în decembrie 2019 pentru statele membre ale UE, de a înlocui treptat și atribui contractele de delegare a gestiunii serviciilor de transport public cu contracte și proceduri de atribuire care să respecte prevederile art. 5 din Regulament (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32007R1370>).

- Proiectul de lege privind transportul public local și de abrogare a Legii nr. 92/2007 aflat în dezbatere publică nu rezolvă toate problemele din domeniu (http://www.mdrap.ro/userfiles/consultari_publice/13_10_15/lege.doc).

Totuși, proiectul de lege definește mult mai clar și concis transportul public de călători, astfel:

transport public local - transportul public efectuat pe raza administrativ-teritorială a unei comune, a unui oraș sau, după caz, municipiu, fără a depăși limitele administrativ-teritoriale ale acestora;

transport public metropolitan - transportul public efectuat pe raza de competență a unei asociații metropolitane de transport public, fără a depăși limitele administrativ-teritoriale ale unităților administrativ-teritoriale membre ale acesteia;

transport public județean - transportul public efectuat pe raza administrativ-teritorială a unui județ între localitățile din cadrul județului, fără a depăși limitele administrativ-teritoriale ale acestuia;

Aceste modalități de funcționare ale transportului public local de călători sunt cuprinse și în Legea nr. 92/2007, în vigoare, dar într-o formulare mai confuză, care, potrivit prevederilor art. 1 alin. 1 prevede că *"Prezenta lege are ca obiect stabilirea cadrului juridic privind înființarea, autorizarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finanțarea și controlul*

funcționării serviciilor de transport public în comune, orașe, municipii, județe și în zonele asociațiilor de dezvoltare comunitară.

Având în vedere că definiția dată modalităților de funcționare a serviciilor de transport public de călători de proiectul de lege este conformă cu prevederile legii în vigoare, dar mult mai clară decât cea din legea în vigoare, vom folosi aceste definiții în cadrul proiectului.

8. Modalitățile de rezolvare a problemelor grupului țintă

(Pentru fiecare problemă identificată anterior, descrieți modalitatea în care proiectul ar sprijini efectiv grupurile țintă)

- Instruirea grupului țintă în domeniul management în transporturi (noțiuni de bază privind modalitatea de funcționare a serviciului de transport public local și metropolitan; gestionarea relației cu cetățenii și UAT-urile membre ale ADI-urilor; gestionarea serviciilor de transport public etc.);
- realizarea Studiului privind analiza situației existente a transportului public local și metropolitan de călători la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ, va constitui o analiză importantă pentru grupul țintă de a-și contura un punct de vedere în vederea participării active la formularea de propuneri de politici publice alternative în domeniul transportului public;
- Implicarea grupului țintă în formularea de propuneri alternative la politicile publice în domeniu, document ce va facilita planificarea/ gestionarea/ monitorizarea serviciului de transport public local și metropolitan și perfecționarea legislației în domeniu;
- concluziile celor 4 seminarii tematice în cadrul cărora va participa grupul țintă vor fi luate în considerare la elaborarea politicii publice alternative.

9. Precizați competențele instituției dumneavoastră de a soluționa problemele identificate mai sus

(Se vor evidenția competențele ce derivă din acte normative sau alte documente strategice de a reglementa, coordona, monitoriza și/sau implementa proiectul propus)

- Act constitutiv și Statutul de asociere al FZMAUR;
- O.G. 26/2000 cu privire la asociații și fundații;

Obiectivele statutare ale FZMAUR sunt:

- a) Participarea activă și eficientă la procesul de dezvoltare durabilă și realizare a coeziunii teritoriale în România.
- b) Consolidarea parteneriatului cu administrația publică centrală.
- c) Reprezentarea intereselor membrilor federației în raporturile cu administrația publică centrală, alte organizații neguvernamentale și terți, atât pe plan intern cât și pe plan internațional.
- d) Armonizarea intereselor membrilor federației în vederea implementării procesului de dezvoltare durabilă și realizare a coeziunii teritoriale.
- e) Elaborarea de proiecte de acte normative ce vizează îmbunătățirea activității membrilor federației precum și formularea de propuneri de modificare sau completare

a legislației existente.

- f) Organizarea de baze de date și informații în domeniul administrației publice locale.
- g) Afilierea sau asocierea la organizații din țară și străinătate care au scopuri compatibile cu cele ale Federației, în condițiile legii.
- h) Promovarea unei dezvoltări spațiale coerente în România
- i) Colaborarea cu alte organizații similare în vederea implementării politicilor de dezvoltare durabilă.
- j) Consolidarea și dezvoltarea competitivității la nivel național.
- k) Implementarea de programe și proiecte cu finanțare nerambursabilă națională sau internațională, specifice domeniului de activitate.